

HELSE-, MILJØ- og SIKKERHETS DATABLAD

Starthjelp 300 ml

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	30.01.2008
Kjemikaliets navn	Starthjelp 300 ml
Artikkelnr.	67460170
Produktgruppe	Spray 300 ml

Nedstrømsbruker

Firmanavn	Rodin & Co AS
Postadresse	Industriv. 1
Postnr.	N-2020
Poststed	Skedsmokorset
Land	Norway
Telefon	+47 63 89 33 00
Telefaks	+47 63 89 33 60
E-post	ole.gunnar@rodin.no
Hjemmeside	www.rodin.no

Utarbeidet av	HMS-databladet er utarbeidet/ revidert av SØRCO AS. Koppholen 6. Postboks 8040, 4068 Stavanger. tlf. 51639000 webside: www.Sorco.no
Nødtelefon	Giftinformasjonssentralen:22591300

2. Farlige egenskaper

Farebeskrivelse	Ekstremt brannfarlig. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller brennende materialer. Holdes vekk fra tennkilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn. Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. Kan forårsake arvelige skader. Farlig ved svelging. Kan danne eksplosive peroksider. Kun til yrkesmessig bruk. NB: Unngå enhver kontakt - Innhent spesielle opplysninger før bruk.
-----------------	--

3. Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Merking/klassifisering	Innhold
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	CAS-nr.: 64742-49-0 EC-nr.: 265-151-9 Indeksnr.: 649-328-00-1	T; R45,R65	2,5 - 25 %
Hydrokarboner, C3-C4-rike, petroleumsdestillat	CAS-nr.: 68512-91-4 EC-nr.: 270-990-9 Indeksnr.: 649-083-00-0	T; R45,R46	20 - 60 %
Dietyleter	CAS-nr.: 60-29-7 EC-nr.: 200-467-2 Indeksnr.: 603-022-00-4	Xn, F+; R12, R19, R22, R66, R67	20 - 60 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol,		

	mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%
Symbolforklaringer	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helsekadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	Aerosol; Bruk av R65 er ikke nødvendig.

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt den skadde fra forurensningskilden. Sørg for ro, varme og frisk luft.
Innånding	Skyll nese og munn med vann. Frisk luft og hvile. Plasser bevisstløse skadde i stabilt sideleie og sørg for frie luftveier. Ved store pustevansker: Kunstig åndedrett eller oksygen. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Vask huden grundig med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med vann i flere minutter. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.
Svelging	Ikke relevant. Aerosol

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Vannspray. Tørrkemikalier, sand, dolomitt e.l. Alkoholresistent skum. Beholdere fjernes fra brannstedet dersom dette er mulig, eller avkjøles med vann. Fare for eksplosjon av beholder ved brann.
Uegnet brannslukningsmiddel	Vannstråle.
Brann- og eksplosjonsfarer	Damp kan danne eksplosive blandinger med luft ved romtemperatur. Damp er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til antennelseskilder. Ekstremt brannfarlig.
Personlig verneutstyr	Brannslukkere bør benyttet frisklufttilført åndedrettsvern
Annen informasjon	Det dannes giftige gasser som CO og CO ₂

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Bruk verneklær som beskrevet i punkt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Ventiler godt. Unngå innånding av damper og aerosoler. Unngå kontakt med huden og øynene. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå enhver kontakt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Aerosolbeholdere må ikke kastes i naturen. Unngå at avfall kommer i vannløp eller avløp og forurenser jord eller vegetasjon. Hvis dette ikke er mulig, kontakt politi og ansvarlig myndighet umiddelbart.
Metoder til opprydding og rengjøring	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Farlig avfall. Innleveres til spesialmottak.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå kontakt med huden og øynene. Ventiler godt. Unngå innånding av damper. Bruk godkjent åndedrettsvern dersom luftforurensningen er over akseptabelt nivå. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Spray ikke mot glødende gjenstander eller bart lys. Gravide bør ikke arbeide med dette produktet hvis det er den minste fare for eksponering. UNNGÅ ALL KONTAKT! Det skal gjennomføres risikovurderinger.
Oppbevaring	Lagres som brannfarlig væske. Beskyttes mot varme. Aerosolboks: Må ikke utsettes for direkte sollys eller temperaturer over 50°C. Lagres i ventiltert sone. Lukket emballasje. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	enhet	Norm år
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	CAS-nr.: 64742-49-0 EC-nr.: 265-151-9 Indeksnr.: 649-328-00-1		
Hydrokarboner, C3-C4-rike, petroleumsdestillat	CAS-nr.: 68512-91-4 EC-nr.: 270-990-9 Indeksnr.: 649-083-00-0		
Dietyleter	CAS-nr.: 60-29-7 EC-nr.: 200-467-2	8 t.: 100 ppm 8 t.: 300 mg/m ³	2007

Indeksnr.: 603-022-00-4

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted. Røyking og bruk av ild forbudt. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av damper skal gjøres minst mulig. Spray ikke mot varme flater eller bar flamme. Det skal gjennomføres risikovurderinger. Gravide kvinner skal omplasseres til annet arbeid.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type A2/P2).
Håndvern	Bruk vernehansker av: For eksponering mellom 4 og 8 timer, bruk hansker av: Vitongummi (fluorgummi). Nitril.
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt.
Annen informasjon	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Skift arbeidsklær daglig når det er sannsynlig at de er blitt tilsølt. Vask tilsølte arbeidsklær før de brukes igjen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Lukt	Karakteristisk
Farge	Fargeløs til lysegul
Løselighetsbeskrivelse	Ikke løselig i vann.
Løselighet i vann	Uløslig.
Relativ tetthet	Verdi: 0,62 g/cm ³ Kommentarer: 20 C
Eksplosjonsgrense	Verdi: 0,6 Vol %
Selvantennelighet	Verdi: > 200 °C
Damptrykk	Verdi: 3,5 Bar Kommentarer: 20 C
	7 bar 50C

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Aerosolbeholderen må ikke utsettes for høye temperaturer eller direkte sollys.
Materialer som skal unngås	Oksidasjonsmidler
Farlige spaltningsprodukter	Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO). Kan danne eksplosive peroksider.
Stabilitet	Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene. Unngå: Varme, gnister, flamme.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologiske data fra komponenter

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Innånding kan gi: Irritasjon av øvre luftveier. Damp virker sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme. Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
Hudkontakt	Avfetting, uttørring og oppsprekking av huden. Langvarig kontakt kan forårsake tørr hud.
Øyekontakt	Virker irriterende og kan fremkalle rødhet og svie.
Svelging	Kan gi magesmerter eller brekninger. Farlig ved svelging
Kroniske effekter	Langvarig eller hyppig innånding av damper i høye konsentrasjoner kan gi varige skader på nervesystemet, inkl. hjernen.
Arvestoffskader	Kan forårsake arvelige skader.

12. Miljøopplysninger

Toksikologiske data fra komponenter

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Kan være skadelig for vannlevende organismer
Mobilitet	Produktet er ikke blandbart med vann og spres på vannoverflaten. Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordampes lett fra alle overflater.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er ikke lett bionedbrytbar.
Bioakkumulasjonspotensial	Produktet inneholder potensielt bioakkumulerbare stoffer.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	WGK 1

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	160504, 150104
NORSAS	7055
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Absorber i vermikulitt eller tørr sand for senere deponering på godkjent fyllplass for spesialavfall. Trykkbeholder, må ikke punkteres, selv ikke når de er tomme.

14. Transportinformasjon

Proper Shipping Name	AEROSOLS
Varenavn (nasjonalt)	AEROSOLBEHOLDERE, BRANNFARLIGE
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2 Fare nr.: 23 Emballasjegruppe: F-D, S-U Varenavn: Aerosols, brannfarlige Andre relevante opplysninger:
Farlig gods RID	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2 Varenavn: Aerosolbeholdere, brannfarlige Andre relevante opplysninger:
Farlig gods IMDG	Status: Ja Klasse: 2 Marin forurensning: ja EmS: F-D, S-U Varenavn: Aerosols brannfarlige
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2 Varenavn: Aerosols brannfarlig Andre relevante opplysninger:
Fareseddel	Aerosols

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Sammensetning på merkeetiketten	Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett: 2,5 - 25 %, Hydrokarboner, C3-C4-rike, petroleumsdestillat: 20 - 60 %, Dietyleter: 20 - 60 %
R-setninger	R12 Ekstremt brannfarlig. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet R22 Farlig ved svelging. R19 Kan danne eksplosive peroksider. R46 Kan forårsake arvelige

	skader.
S-setninger	S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder. S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. S24/25 Unngå kontakt med huden og øynene. S23 Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke. (Den eller de aktuelle betgnelser angis av produsent, importør eller omsetter). S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S53 Unngå direkte kontakt - innhent spesielle opplysninger før bruk. Kun til yrkesmessig bruk. NB: Unngå enhver kontakt - Innhent spesielle opplysninger før bruk.
VOC	Maksimalt innhold av flyktige organiske løsemidler: 100 %
Referanser (Lover/Forskrifter)	HMS-databladet er utarbeidet/revidert etter 29 ATP. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 1.6 2004 nr. 930. Administrative normer om forurensninger i arbeidsatmosfære. Forskrifter om helsefare-.brannfare-,eksplosjonsfare-,miljøfaremerking med veiledning,2005. Norsk Stoffliste (SFT,Arbeidstilsynet,DSB,Petroleumstilsynet) av 2005. Forskrift om aerosolbeholdere. Transport om farlig gods:ADR/RID,IMDG,IATA.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R12 Ekstremt brannfarlig. R19 Kan danne eksplosive peroksider. R22 Farlig ved svelging. R45 Kan forårsake kreft. R46 Kan forårsake arvelige skader. R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud R67 Damp kan forårsake døsigheit og svimmelhet
Leverandørens anmerkninger	Utarbeidet/ revidert av SØRCO AS. Koppholen 6. Postboks 8040, 4068 Stavanger. tlf. 51639000 webside: www.Sorco.no SØRCO har ikke ansvar for feil eller mangler i opplysninger fra produsent/leverandør. Produsent/leverandør av det kjemiske produktet, oppgitt i seksjon 1 i HMS-datablader er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Kvalitetssikret av SØRCO AS etter 29ATP.
Ansvarlig for HMS-datablad	Sørco AS